

w sprawie oceny programowej kierunku bezpieczeństwo transgraniczne prowadzonego w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyśle na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stosunki międzynarodowe, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku bezpieczeństwo transgraniczne prowadzonego w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyśle na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyśle nie w pełni umożliwia studentom kierunku bezpieczeństwo transgraniczne osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się,
2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji, programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,
4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry,
10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie – zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Koncepcja kształcenia, dyscypliny, do których został przypisany kierunek, oraz efekty uczenia z zakresu wiedzy nie są dostosowane do struktury dyscyplinarnej kadry.
2. Brak jest zgodności między deklarowanym przez Uczelnię przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin a opisami zakładanych efektów uczenia się.
3. Efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226) oraz charakterystyk drugiego stopnia

określonych w rozporządzeniu z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji, albowiem opis zakładanych efektów uczenia się w kilku przypadkach sformułowano nieprawidłowo, z zastosowaniem niewłaściwej terminologii.

W odpowiedzi na powyższe zarzuty Uczelnia podjęła następujące działania naprawcze:

1. Zmieniono przyporządkowanie kierunku do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych: nauki o bezpieczeństwie – 62%, stosunki międzynarodowe – 12%, nauki o polityce i administracji – 26%.
2. Po konsultacjach z Radą Programową skorygowano efekty uczenia się. Zmiany zostały zatwierdzone przez senat Uczelni uchwałą nr PANS-BRE-0003/7/24 z 4 marca 2024 r.
3. Rozpoczęto prace nad nowym programem studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne (mającym obowiązywać od roku akademickiego 2024/2025), w którym zostaną uwzględnione zalecenia PKA.

Analiza odpowiedzi Uczelni pozwala stwierdzić, iż podjęte działania zmierzają w kierunku poprawy konstrukcji programu studiów, aczkolwiek na obecnym etapie można jedynie mówić o intencji, a nie o pełnym i konkretnym zakresie zmian. Z tego też względu ocena stopnia spełnienia kryterium 1 pozostaje bez zmian.

W odniesieniu do kryterium 2:

Dla praktyk zawodowych zostały określone ogólne efekty uczenia się, w których nie zostały sprecyzowane umiejętności praktyczne właściwe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem bezpieczeństwo transgraniczne, a co za tym idzie – w programie praktyk nie określono rodzajów oraz zakresu zadań zawodowych typowych dla kierunku, które student powinien realizować w ramach praktyki na ocenianym kierunku. Ponadto, pomimo że praktyka została podzielona na etapy, nie zostały określone specyficzne efekty uczenia się dla każdego etapu praktyk oraz programy praktyk do zrealizowania na każdym z etapów.

W odpowiedzi Uczelnia poinformowała, że dokonała korekty efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych, tak by uwzględniały one wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne specyficzne dla kierunku bezpieczeństwo transgraniczne, w szczególności umiejętności praktyczne właściwe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem. Ponadto Zakładowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Rada Programowa w porozumieniu z samorządem studentów dokonały weryfikacji i ponownego ustalenia treści karty praktyk zawodowych na poszczególnych semestrach.

Przedstawione wyżej fakty pozwalają stwierdzić, iż planowane i podjęte działania naprawcze (korekcyjne i planowane korygujące) powinny przyczynić się do poprawy stanu faktycznego. Jednak ocena poprawności sformułowanych efektów uczenia się, podziału praktyk na etapy oraz sposobu osiągania i weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk zawodowych powinna zostać dokonana w wyniku powtórnej oceny programowej. Z tego też powodu ocena stopnia spełnienia kryterium 2 pozostaje bez zmian.

W odniesieniu do kryterium 4:

Nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów nie posiadają udokumentowanego i aktualnego dorobku naukowego w zakresie umożliwiającym prawidłową realizację zajęć oraz nabywanie przez studentów wiedzy. W kadrze kierunku nie

ma żadnego nauczyciela, który uzyskał stopień naukowy w dyscyplinie wiodącej, do której odnosi się 89% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Brakuje także nauczyciela w dyscyplinie stosunki międzynarodowe, do której przypisano 12% punktów ECTS. Tym samym struktura dyscyplinarna kadry nie jest dostosowana do koncepcji kształcenia, w tym przyporządkowania kierunku do dyscyplin. Wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w załączniku do uchwały.

W odpowiedzi Uczelnia polemizuje z oceną PKA, wskazując publikacje osób, których kompetencje i doświadczenie w zakresie nauk o bezpieczeństwie zostały zakwestionowane. Nie odnosi się do braku w obsadzie zajęć osób, które posiadają kompetencje i doświadczenie z zakresu stosunków międzynarodowych. Dodatkowo deklaruje zatrudnienie od nowego roku dwóch nauczycieli posiadających kompetencje i doświadczenie z zakresu nauk o bezpieczeństwie. To ostatnie działanie należy uznać za prawidłowe. Jednak ocena skuteczności działań naprawczych będzie możliwa dopiero po korekcie obsady zajęć, przyjęciu nowych nauczycieli akademickich oraz przeprowadzeniu przez nich zajęć. W związku z tym ocena stopnia spełnienia kryterium 4 pozostaje bez zmian.

W odniesieniu do kryterium 10:

System jakości w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów nie zdiagnozował uchybień w zakresie przypisania kierunku studiów do dyscyplin naukowych, opisu efektów uczenia się, praktyk zawodowych i obsady zajęć.

W odpowiedzi Uczelnia zapewniła, że w celu wyeliminowania nieprawidłowości Rada Programowa Zakładowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia podjęły działania dotyczące poprawy diagnozowania i monitorowania programu studiów. W szczególności dokonano gruntownej analizy oraz zmiany efektów uczenia się, podjęto działania zmierzające do pozyskania pracowników posiadających kompetencje i doświadczenie w dyscyplinie wiodącej, zmieniono i uzupełniono efekty uczenia się dla praktyk zawodowych, a także „podjęto namysł” nad zmianami w zakresie obsady zajęć. Dziekan wydziału zadeklarował, że w każdym semestrze jedno posiedzenie Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia będzie poświęcone analizie poprawności efektów uczenia się oraz prawidłowości obsady zajęć.

Działania Uczelni zmierzają we właściwym kierunku, jednak ich skuteczność ocenić będzie można dopiero po wprowadzeniu zmian w życie. Dlatego też ocena stopnia spełnienia kryterium 10 pozostaje bez zmian.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku bezpieczeństwo transgraniczne do dyscyplin naukowych stanowiących podstawę, na której budowana jest koncepcja kształcenia, w sposób uzasadniony celami kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się.
2. Zaleca się uzupełnienie opisu kierunkowych efektów uczenia się zakładanych dla kierunku zgodnie z wymogami odpowiadającymi 6. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji – poprzez doprecyzowanie w efektach uczenia się poziomu zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności.

W odniesieniu do kryterium 2:

Zaleca się przeformułowanie efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych, tak aby uwzględniały one wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne specyficzne dla kierunku bezpieczeństwo transgraniczne, w szczególności umiejętności praktyczne właściwe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, a także przypisanie specyficznych efektów uczenia się zakładanych dla każdego etapu praktyk, tak aby realizacja programu praktyk prowadziła do osiągnięcia odpowiedniego progresu kształcenia.

W odniesieniu do kryterium 4:

Zaleca się dostosowanie kadry kierunku do celów kształcenia, efektów uczenia z zakresu wiedzy, koncepcji kształcenia i dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek.

W odniesieniu do kryterium 10:

Zaleca się zmiany w systemie jakości kształcenia w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów z uwagi na fakt, że system nie zdiagnozował uchybień w przypisaniu kierunku studiów do dyscyplin naukowych, opisie efektów uczenia się, programie praktyk zawodowych i obsadzie zajęć.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazanym w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu powtórne postępowanie oceniające na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2025/2026.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyśle.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

